

[Bertel Dahlgaard.]

ærede minister er bundet for de kommende 3 år. Uden hensyn til, hvad der ivoirigt sker, er der truffet den aftale, at en yderligere nedsættelse af indkaldelserne kan ikke finde sted i disse 3 år. Jeg er ganske indforstået med, at spørgsmålet om de indkaldte styrkers størrelse også er et spørgsmål om opretholdelsen af et kontinuerligt beredskab. Men den højtærede forsvarsminister ved også, at hele spørgsmålet om den kontinuerlige opretholdelse af dette beredskab også er et organisatorisk spørgsmål, som bl. a. står i forbindelse med fordelingen af indkaldelserne på årets forskellige dele.

Må jeg slutte disse bemærkninger med at sige, at det forslag, vi fra vor side har stillet i dag, ikke har noget som helst med militærpolitiske eller udenrigspolitiske spørgsmål at gøre — dér kan man have sine forskellige anskuelser, og alt dette vil der meget snart blive lejlighed til at drøfte i det høje ting —, men vort forslag går ud på under den bestående ordning at gennemføre sund økonomi, sikre, at pengene ikke gives ud til unytte eller til forringelse af kvaliteten af den bestående ordning, så der sker et spild af menneskekraft. Det er krav, der fra vor side altid stilles både på det civile og det militære område, men der er det ved det, at det altid er vanskeligere at få dette synspunkt anerkendt på det militære område end på det civile område. Såvidt jeg kan skønne, har det sin årsag i, at man altid her i tinget fra en vis side — det var i gamle dage højre, i dag er der jo blevet større følgeskab — lever sig ind i den opfattelse, at ethvert krav om god økonomi, såsnart det gælder de militære områder, nødvendigvis skal opfattes som militærpolitiske angreb. Det forekommer mig, at vi passende kunne holde disse to problemer ude fra hinanden: spørgsmålet om god økonomi, spørgsmålet om, hvad der er forsvarligt, set ud fra et økonomisk og menneskeligt synspunkt, og spørgsmålet om den militærpolitiske og udenrigspolitiske linie, Danmark skal følge.

Jeg skal endnu en gang sige til den højtærede forsvarsminister, at det generer mig, at den højtærede minister ikke, i hvert tilfælde formelt, har vist den høffighed at undlade at binde sig til anden side 3 år ud i fremtiden, før denne sag behandledes her i dag. Man kan jo ikke her i tinget med ud-

bytte forhandle med en minister, der i forvejen har ladet sig binde på et afgørende område.

Harald Petersen: Jeg tror ikke, det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard behøver at spille mange ord for at overbevise tinget om, ud fra hvilke høje moralske motiver han behandler hele denne sag — dem kender vi. Men når det ærede medlem i denne diskussion har brugt ordet „skandale“ om de indkaldelser, der har været foretaget til værnene i de forløbne år, og har efterlyst ansvaret, vil jeg gerne for mit eget vedkommende nu, som jeg har gjort det tidligere, påtage mig min del af ansvaret for, hvad der er sket i årene 1946 og 1947.

Jeg har i finansudvalget, i dette høje ting, i radioen, ved forskellige lejligheder ikke alene påvist, men dokumenteret, hvorledes det var nødvendigt at disponere i disse overgangsåre med det mandskab, der blev indkaldt. Jeg har påvist — og det kan ingen bestride her —, at det naturligt var de foreliggende opgavers art og omfang, der til enhver tid måtte bestemme også antallet af indkaldelser. Og når det ærede medlem nu i sin sidste replik sagde, at i hvert fald fra 1946 var der ikke nogen begrundelse for at foretage de indkaldelser, der har været foretaget, er det saglig ganske urigtigt.

Forholdet er ganske simpelt det, at i den følgende tid, da der blev indkaldt 10 000 hvert halvår til hæren — og det skete i min ministertid, efter at der i det første år, nemlig til november 1946, var indkaldt 25 000 til hæren, hvilket tal jeg nedsatte til 20 000 —, var de opgaver, der forelå, ganske konkrete. Og dette er ikke noget, der svæver i luften. Der var ved grænsebevogtningen på den tid, i overgangstiden, bundet 1 200—1 300 mand, og der var i kraft af forhold, som vi alle kender, og som var en forudsætning for, at vi fik Bornholm ind under vor egen bevogtning — hvad formentlig alle var enige om at ønske —, dér bundet 800—1 000 mand. Flygtningebevogtningen sluttede året rundt måske knapt 5 000 mand, men i alt fald henimod 5 000 mand, og bevogtningen af hærens egne depoter, kaserneetablissementer o. s. v. tog andre 1 000 mand.

Hvad angår spørgsmålet om det store antal til den ikke-militære opgave, det var